

Прем'єр-Міністру України
Гройсману В.Б.
Кабінет Міністрів України
вул. Грушевського, 12/2
Київ 01008

Копії:
Міністру енергетики та вугільної промисловості України
Насалику І.С.

Голові Державного агентства з енергоефективності
та енергозбереження України
Савчуку С.Д.

Першому заступнику голови Комітету Верховної Ради України з питань
паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та безпеки
Домбровському О.Г.

***Щодо пропонуваного Мінпаливенерго України обмеження встановлення сонячних
електростанцій малої потужності для приватних та юридичних осіб***

Шановний Володимире Борисовичу!

Ми, коаліція громадських організацій, які підтримують перехід України на 100 % використання відновлювальних джерел енергії до 2050 року, глибоко схвилювані листом Міністра енергетики та вугільної промисловості КМ/1-29-644 від 06.04.2019 р. до Кабінету Міністрів України стосовно прохання підтримати від імені Уряду України прийняття у другому читанні законопроекту №8449-д правок № 27, № 30 н.д. О. Белькової (правки № 28, № 31 в останній редакції), правки №184 (№187 в останній редакції) н.д. О. Домбровського щодо визначення приєднання нових установок відповідно до Кодексу системи розподілу та відповідного технічного регламенту та внесення змін до затвердженої на розгляді комітету правки № 31 н.д. О. Домбровського (відповідно, правка № 32) щодо обмеження встановлення сонячних електростанцій малої потужності для приватних та юридичних осіб, зокрема, дозволу встановлювати СЕС лише на дахах та/або фасадах капітальних будівель.

Ми цілком підтримуємо позицію Міністерства енергетики та вугільної промисловості України щодо відхилення правок № 1, № 2 н.д. Д. Білоцерковця, С. Кіраля, Ю. Чижмаря щодо можливості використання твердих побутових відходів як відновлюваного джерела енергії.

Правка № 184 н.д. О. Домбровського (правка №187 в останній редакції) може заблокувати введення нових малих об'єктів ВДЕ так як технічний регламент та

відповідні підзаконні акти наразі відсутні, і лише плануються до розробки. Тому рекомендуємо **правку №184 не зберігати** в кінцевому тексті документу і запроваджувати вимоги до малих об'єктів генерації лише після розробки, погодження з зацікавленими сторонами та затвердження вищезгаданого регламенту.

Водночас, пропозиція Міністерства палива та енергетики України підтримати запровадження обмеження встановлення сонячних електростанцій малої потужності для приватних та юридичних осіб **стають на заваді інтенсивного розвитку малої розподіленої генерації з відновлюваних джерел енергії**. У той час, як кількість приватних сонячних дахових станцій в Україні не перевищує 8000 (станом на квітень 2019 року), у Німеччині та Великобританії ця цифра становить більш ніж 1 мільйон. Розподілена генерація підвищує надійність енергосистеми та дозволяє населенню ставати виробниками енергії для власного споживання, тому її розвиток має бути серед ключових пріоритетів в енергетичній сфері.

Ми звертаємо Вашу увагу на необхідність **відмовитися від підтримки правки № 27 (у новій редакції - № 28) запропонованої н.д. О. Бельковою та повернути закладену в першому читанні можливість встановлювати за спрощеною процедурою СЕС потужністю до 50 кВт для юридичних осіб**. Такими юридичними особами є об'єднання громадян (зокрема, ОСББ), муніципальні установи, приватні й освітні заклади, лікарні й інші важливі об'єкти соціальної інфраструктури. Серед них є запит на встановлення об'єктів відновлюваної енергетики для забезпечення своїх потреб, однак поточна редакція відповідного пункту у законопроекті позбавляє їх можливості встановити СЕС за спрощеною процедурою.

Також **закликаємо підтримати правку № 31 (№ 32) н.д. О. Домбровського без внесення змін**, тобто у такій редакції: *"Зелений" тариф на електричну енергію, вироблену споживачами, у тому числі енергетичними кооперативами, з енергії сонячного випромінювання та вітру на комбінованих вітро-сонячних генеруючих системах, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої споживачами, у тому числі енергетичними кооперативами, з енергії сонячного випромінювання, вітру на комбінованих вітро-сонячних генеруючих системах, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт"*.

Запропонована Мінпаливенерго альтернативна правка № 30 (№ 31) н.д. О. Белькової, що стосується тієї ж статті 9.1 розділу 1, вводить **обмеження за місцем встановлення сонячних електростанцій до 150 кВт**, а саме: дозволяє встановлювати такі малі об'єкти генерації лише на дахах і фасадах будівель. Таке обмеження **стане причиною стримання приросту нових об'єктів відновлюваної енергетики малої генерації**, адже призведе до збільшення кількості обмежень при проектуванні СЕС (не дозволятимуться наземні станції), а також до порушення права фізичних осіб вільно розпоряджатися власною земельною ділянкою. У випадку наземної сонячної станції її

легко зорієнтувати на Південь і забезпечити мінімальне затінення й, як наслідок, збільшити кількість згенерованої для споживачів енергії. У випадку ж розташування на даху, дах не можна повернути чи перенести фізично, що відразу буде накладати ряд обмежень і зменшувати продуктивність станції або взагалі робити її встановлення недоцільним.

Звертаємо Вашу увагу, що **факти, використані у поясненні обмеження розташування СЕС лише на дахах і фасадах будівель, є некоректними.** Двотарифний лічильник не дозволяє визначити кількість спожитої власником СЕС електроенергії. Він дає інформацію лише про кількість електроенергії, що була спожита через лічильник із мережі та кількість електроенергії, що була відпущена до мережі після власного споживання. Враховуючи це, в обґрунтуванні підтримки даної правки не надано жодних фактів, а вказані лише припущення.

Спроба встановлення обмежень на використання “зеленого тарифу” об’єктами малої генерації є ручним адміністративним методом державного регулювання ринкових відносин у сфері виробництва та продажу електричної енергії. Це суперечить основам і пріоритетам державної політики у сфері альтернативних джерел енергії та ринкових економічних відносин, тому не може бути підтриманим.

Розвиток малої розподіленої генерації — це одна з важливих складових справедливого переходу на 100 % відновлюваних джерел енергії в усьому світі. Адже це — можливість мати доступ до чистої енергії для всіх мешканців країни. Обмеження за місцем спорудження малих СЕС сповільнять темп встановлення нових малих сонячних електростанцій (особливо потужністю до 30 кВт), стануть на заваді активному використанню наявного в Україні потенціалу розвитку розподіленої генерації з відновлюваних джерел енергії та поставлять під сумнів виконання взятих Україною зобов'язань щодо скорочення викидів парникових газів у рамках підписаної та ратифікованої Україною Паризької кліматичної угоди.

Велика частина технічних обмежень включно з балансування об’єктів малої генерації, згаданих у листі Міністра, вирішуються шляхом запровадження “розумних мереж”. Саме таким шляхом йдуть провідні країни Європейського Союзу. За підтримки Світового банку Міністерство енергетики та вугільної промисловості України уже біля двох років розробляє концепцію запровадження “розумних мереж”. Однак, концепції досі не представлено та жодних практичних кроків не зроблено. Зважаючи на те, що “розумні мережі” життєво необхідні для розвитку української енергетики, закликаємо пришвидшити розробку концепції розвитку розумних мереж та перейти до її реалізації.

Враховуючи все вищенаведене, звертаємось до Вас із **проханням сприяти усуненню необґрунтованих обмежень на встановлення сонячних електростанцій (СЕС) малої потужності для приватних та юридичних осіб.** Зокрема, при подальшій підготовці до другого читання законопроекту № 8449-д просимо взяти до уваги наведену вище інформацію та **не підтримувати пропозиції, викладені у п. 3 “Щодо**

дозволу споживачам (домогосподарствам та об'єктам господарювання) встановлювати СЕС лише на дахах та/або фасадах капітальних будівель” листа Міненерговугілля КМ/1-29-644 від 06.03.2019 р.

Ми закликаємо послідовно впроваджувати реформу ринку електроенергії та виконувати відповідні зобов'язання у рамках Угоди про Асоціацію та Договору про Енергетичне співтовариство, зокрема, стимулювати чесну конкуренцію в енергетичному секторі, вихід нових гравців на ринок і протидіяти його монополізації, а також створювати умови для широкого та збалансованого впровадження відновлюваних джерел енергії.

Координатор коаліції “Енергетичний перехід”

Дмитро Сакалюк

Коаліція “Енергетичний перехід” — це об'єднання громадських організацій, що об'єднали зусилля для сприяння переходу України до ощадливого енергоспоживання та використання відновлюваних джерел енергії.

Учасники коаліції :

ГО “Екоclub” м. Рівне

ГО Центр екологічних ініціатив “Екодія” м. Київ

Міжнародна кліматична організація “350.org” Україна

ГО “Еколтава” м. Полтава

ГО “Хмельницький енергетичний кластер” м. Хмельницький

Більше інформації: energytransition.in.ua